

ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดจากการทำงาน กับความตั้งใจที่จะคงอยู่ในวิชาชีพ
ของพยาบาลวิชาชีพ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ส.ท.หญิงบุญรอด ยิ่งยวด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดจากการทำงาน กับความตั้งใจที่จะคงอยู่ในวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

RELATIONSHIP BETWEEN JOB STRESS AND INTENTION TO STAY IN THE PROFESSION
AMONG REGISTERED NURSES IN PHRANAKHON SRI AYUTTHAYA PROVINCE, THAILAND

บุญรอด ยิ่งยวด 4836035 PPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกพยาบาลสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อรวรรณ แก้วบุญชู, Ph.D. (MEDICAL SCIENCE),
ทัศนีย์ รวีวรกุล, Ph.D. (NURSING)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบภาคตัดขวาง เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดจากการทำงาน กับความตั้งใจที่จะคงอยู่ในวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยประชากรที่ศึกษาเป็นพยาบาลวิชาชีพทั้งหมด จำนวน 514 คน โดยใช้แบบสอบถามภาวะสุขภาพจิต Thai GHQ-28 แบบประเมินความเครียดจากการทำงาน และแบบสอบถามความตั้งใจที่จะคงอยู่ในวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไค-สแควร์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะของประชากรที่ศึกษา เกือบครึ่งหนึ่งมีอายุในช่วง 30-39 ปี (ร้อยละ 46.3) โดยเฉลี่ยมีอายุ 37.46 ปี (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 8.31) ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานวันละ 8 ชั่วโมง (ร้อยละ 74.5) พยาบาลวิชาชีพมีภาวะสุขภาพจิตที่มีปัญหา ร้อยละ 9.5 ความเครียดจากการทำงานระดับปานกลาง ร้อยละ 71.8 และความตั้งใจที่จะคงอยู่ในวิชาชีพในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 71.8 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะคงอยู่ในวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ คือ ปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่องประเภทงานของพยาบาลวิชาชีพ ($\chi^2 = 14.202$, $p < 0.01$) ภาวะสุขภาพจิตด้านกลุ่มอาการทางกายมีความสัมพันธ์ทางลบ ($r = -0.111$, $p < 0.05$) ภาวะสุขภาพจิตด้านกลุ่มอาการวิตกกังวลและการนอนไม่หลับมีความสัมพันธ์ทางลบ ($r = -0.141$, $p < 0.01$) ความเครียดจากการทำงานด้านภาระงานมีความสัมพันธ์ทางลบ ($r = -0.087$, $p < 0.05$) ความเครียดจากการทำงานด้านการควบคุมและอำนาจการตัดสินใจในงานมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = 0.094$, $p < 0.05$) และด้านแรงสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = 0.176$, $p < 0.01$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการศึกษานี้มีข้อเสนอแนะให้พยาบาลวิชาชีพ และผู้บังคับบัญชาควรตระหนักถึงความสำคัญ และปัญหาที่ทำให้เกิดความเครียดจากการทำงาน ซึ่งส่งผลต่อความตั้งใจที่จะคงอยู่ในวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ ควรจัดโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพเพื่อลดความเครียดในการทำงาน เป็นการเพิ่มศักยภาพ และคุณภาพในการทำงาน และความตั้งใจที่จะคงอยู่ในวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ

คำสำคัญ: ความเครียดจากการทำงาน / ความตั้งใจที่จะคงอยู่ในวิชาชีพ / พยาบาลวิชาชีพ

RELATIONSHIP BETWEEN JOB STRESS AND INTENTION TO STAY IN
PROFESSION AMONG REGISTERED NURSES IN PHRA NAKHON SRI
AYUTTHAYA PROVINCE, THAILAND

BOONRORD YINGYUAD 4836035 PPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING

THESIS ADVISORY COMMITTEE: ORAWAN KAEWBOONCHOO, Ph.D.
(MEDICAL SCIENCE), TASSANEE RAWIWORRAKUL, Ph.D. (NURSING)

ABSTRACT

This research was a cross-sectional study that was conducted in order to determine the relationship between job stress and intention to stay in profession among registered nurses (RNs) in Phra Nakhon Sri Ayutthaya province, Thailand. The population for this research was 514 RNs. The questionnaires consisted of a Thai GHQ-28, Job Content Questionnaire (JCQ), and the intention to stay in profession questionnaire. The statistics for data analysis were frequencies, percentages, means, standard deviations, chi-square statistics and Pearson product-moment correlation coefficients.

Nearly half of the nurses (46.3%) were aged between 30-39 years old, with an average age of 37.46 years (SD = 8.31). Most of the population (74.5%) reported working less than 8 hours per day. From studying the nurses' health status, it was found that poor mental health status had a prevalence of 9.5%, and that 71.8% of them had a moderate level of job stress. Factors that had significant correlations with intention to stay in profession were personal factors corresponding to work type ($\chi^2 = 14.202$, $p < 0.01$), somatic complaints ($r = -0.111$, $p < 0.05$), and anxiety and insomnia symptoms ($r = -0.141$, $p < 0.01$). Job demand also correlated negatively with intention to stay ($r = -0.087$, $p < 0.05$), while job control and social support both correlated positively with intention to stay ($r = 0.094$, $p < 0.05$) and ($r = 0.176$, $p < 0.01$) respectively.

From the research results it is recommended that nurses and supervisors should pay attention to the problem of job stress for RNs as it affects the intention to stay in profession among RNs. In order to solve this problem, the supervisory nurse should promote health promotion programs to reduce job stress, in order to increase their nursing competence, quality of nursing practice and intent to stay in profession as RNs.

KEY WORDS: JOB STRESS / INTENTION TO STAY IN PROFESSION /
REGISTERED NURSES

160 pages